GAP

GENEL

GAP BÖLGESİ'NDE NÜFUSUN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

T.C.
BAŞBAKANLIK
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
DÖKÜMANTASYON MERKEZİ
YER NO 16-B
DEMİRBAŞ NO 4924

GAP BÖLGESİ'NDE
NÜFUSUN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Aralık, 1993

T. C.
BAŞBAKANLIK
GAP
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
DÖKÜMANTASYON MERKEZİ
No :

İÇİNDEKİLER

I- Nüfusun İllere Göre Dağılımı ve Nüfus Yoğunluğu

II- Nüfusun Cinsiyet ve Yaş'a Göre Dağılımı

III- Cinsiyete Göre Ağırlıklı Yaş Ortalaması

IV- Canlı Doğan Çocuk Sayısına Göre Kadın Nüfusu

V- Nüfusun Demografik Göstergeleri

VI- Yaş Bağımlılık Oranı

VII- Nüfus Artış Hızı

VIII- Kent ve Kır Nüfuslarının Payları

T. C.
BAŞBAKANLIK
GAP
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BA[illegible]
DÖKÜMANTASYON MERK[illegible]
No :

I- NÜFUSUN İLLERE GÖRE DAĞILIMI VE NÜFUS YOĞUNLUĞU:

1990 Genel Nüfus Sayımına göre Türkiye nüfusunun % 9.1'ini oluşturan Bölge'de yer alan illerin Bölge nüfusu içindeki payları ve nüfus yoğunlukları şöyledir (Çizelge 1)

ÇİZELGE 1
Nüfusun İllere Göre Dağılımı ve Nüfus Yoğunluğu (1990)

İller	Yüzölçüm (km²)	Nüfus	Oran (%)	Nüfus Yoğunluğu
ADIYAMAN	7.614	513.131	9.9	67
DİYARBAKIR	15.355	1.094.996	21.3	71
GAZİANTEP	7.642	1.140.594	22.1	149
MARDİN	8.891	557.727	10.8	63
ŞANLIURFA	18.584	1.001.455	19.4	54
SİİRT	5.406	243.435	4.7	45
BATMAN	4.694	344.669	6.7	73
ŞIRNAK	7.172	262.006	5.1	37
TOPLAM	75.358	5.158.013	100.0	69

(DİE, 1990 GNS)

Görüldüğü gibi, GAP Bölgesi'nin nüfusunda en büyük payı olan iller sırasıyla; Gaziantep (% 22.1), Diyarbakır (% 21.3) ve Şanlıurfa (% 19.4)'dır. Bölge nüfusunun üçte ikisini (% 62.8) kapsayan bu illerden ilk ikisi Batman'la birlikte nüfus yoğunluğu açısından da önde gelen illerdir. Bölge'de görece düşük olan nüfus yoğunluğu, çoğunlukla ortalama çevresinde toplanmakla birlikte, en yüksek 149 (Gaziantep)'la en düşük 37 (Şırnak) arasında değişmektedir.

II- NÜFUSUN CİNSİYET VE YAŞ'A GÖRE DAĞILIMI:

Bölge nüfusunun demografik karakteristiklerine bakıldığında cinsiyet ve yaş dağılımı bakımından sunduğu tablo şöyledir (Çizelge 2).

ÇİZELGE 2
Nüfusun Cinsiyete Göre Dağılımı (1985)

İller	Erkek (%)	Kadın (%)
ADIYAMAN	50.4	49.6
DİYARBAKIR	51.4	48.6
GAZİANTEP	50.7	49.3
MARDİN	51.0	49.0
ŞANLIURFA	51.7	48.3
SİİRT	51.0	49.0
BÖLGE	51.1	48.9
TÜRKİYE	50.7	49.3

(DİE, Nüfusun Sosyal ve Ekonomik Nitelikleri (NSEN), 1986)

Bölge'nin ve illerin cinsiyet dağılımı, Türkiye geneline yakın olmakla birlikte özellikle Şanlıurfa, Diyarbakır'da erkek nüfusun görece yüksek olduğu gözlenmektedir.

ÇİZELGE 3
Nüfusun Yaş'a Göre Dağılımı (1985)

İller	Yaş Grupları 0 - 14	15 - 44	45 +
ADIYAMAN	49.1	36.9	14.0
DİYARBAKIR	49.4	39.3	11.3
GAZİANTEP	44.6	41.4	14.0
MARDİN	51.2	36.4	12.4
ŞANLIURFA	48.8	39.2	12.0
SİİRT	52.0	36.4	11.6
BÖLGE	48.8	38.7	12.5
TÜRKİYE	37.5	44.6	17.9

(DİE, NSEN, 1985)

Cinsiyet dağılımı bakımından Türkiye geneline benzer bir yapıda olan Bölge nüfusu, yaş dağılımı bakımından önemli ayrımlar göstermektedir. 0-14 yaş grubu Gaziantep dışındaki her ilde yarıya yakın bir orana ulaşırken, 45 yaşın üzerindeki nüfusun payı Türkiye genelinden düşüktür. Bu durum, Bölge'de genç nüfusun egemenliğini sergilemektedir.

Yaş dağılımının cinsiyete göre değişkenlik gösterip göstermediğini saptamak üzere cinsiyet ve yaşın birlikte dağılımı yapıldığında, ortaya çıkan tablo şudur (Çizelge 4).

ÇİZELGE 4
Nüfusun Cinsiyete ve Yaş'a Göre Dağılımı (1985)

İller	Erkek 0 - 14	15 - 44	45 +	Kadın 0 - 14	15 - 44	45 +
ADIYAMAN	50.8	35.3	13.9	47.4	38.6	14.0
DİYARBAKIR	50.3	38.8	10.9	48.4	39.8	11.8
GAZİANTEP	45.6	41.1	13.3	43.6	41.6	14.8
MARDİN	52.7	35.2	12.1	49.6	37.6	12.8
ŞANLIURFA	49.7	38.8	11.5	47.9	39.6	12.5
SİİRT	53.7	35.6	10.7	50.1	37.2	12.7
BÖLGE	50.0	38.0	12.0	47.5	39.4	13.1
TÜRKİYE	38.1	44.7	17.2	36.9	44.5	18.6

(DİE, NSEN, 1985)

Çizelge, genç yaş öbeklerinde toplanma eğilimininher iki cins için sözkonusu olmakla birlikte, erkekler arasında 0-14 yaş grubunun görece daha ağırlıklı olduğunu ortaya koymaktadır. Buna karşılık 45'in üzerindeki yaşlı nüfusun kadın nüfus içindeyi payı görece yüksektir.

III- CİNSİYETE GÖRE AĞIRLIKLI YAŞ ORTALAMASI:

Yaşa ilişkin bütün bu özellikler, nüfusun ortalama yaşında anlatımını bulmuştur. İllere, Bölge'ye ve Türkiye geneline göre ağırlıklı yaş ortalamasını gösteren aşağıdaki çizelgeden, Bölge nüfusunun Türkiye ortalamasına oranla çok daha düşük bir yaş ortalaması verdiği anlaşılmaktadır (Çizelge 5).

ÇİZELGE 5
Cinsiyete Göre Ağırlıklı Yaş Ortalaması (1985)

İller	Ağırlıklı Ortalama Yaş		
	Toplam	Erkek	Kadın
ADIYAMAN	21.93	21.25	22.01
DİYARBAKIR	20.50	20.09	20.93
GAZİANTEP	22.52	22.02	23.04
MARDİN	20.56	20.02	21.11
ŞANLIURFA	20.86	20.43	21.31
SİİRT	19.67	19.06	20.30
BÖLGE ORTALAMASI	21.00	20.48	21.45
TÜRKİYE ORTALAMASI	25.51	25.10	25.93

(DİE, NSEN, 1985)

IV- CANLI DOĞAN ÇOCUK SAYISINA GÖRE KADIN NÜFUSU:

Nüfus içinde genç yaş öbeğinin göreli ağırlığı kuşkusuz yine bir başka demografik özellikten kaynaklanmaktadır. Bu özellik, Türkiye nüfusunun genel eğilimi olmakla birlikte, Bölge için özellikle geçerli olan yüksek doğurganlıktır.

Yüksek doğurganlık Bölge'de genel ve süregelen bir eğilimdir. Toplam doğurganlık oranı (1), 1975'de Türkiye'de 5.0 iken, Bölge'de 6.9, 1980 Türkiye'de 4.5 iken, Bölge'de 7.0, 1990'da Türkiye'de 3.4 iken, Bölge'de 5.7'dir.

12 ve daha yukarı yaşlardaki evli, eşi ölmüş ya da boşanmış kadın nüfusun canlı doğan çocuk sayısına göre dağılımını veren aşağıdaki çizelge, Bölge'deki yüksek doğurganlık ve çok çocukluluk eğilimini açıkça vurgular niteliktedir (Çizelge 6).

---

(1) Toplam doğurganlık oranı, kadın nüfusun üreme çağının (15-49) sonunda doğurmuş olduğu ortalama çocuk sayısıdır (Gürtan, 1969, 190-192).

ÇİZELGE 6
Canlı Doğan Çocuk Sayısına Göre Kadın Nüfus (1985)
(12 ve Daha Yukarı Yaşdaki Evli, Eşi Ölmüş ve Boşanmış Kadın)

İller	0	1	2-3	4-5	6-7	8-9	10 +
ADIYAMAN	8.3	7.5	17.8	18.5	19.4	15.4	13.1
DİYARBAKIR	9.6	8.3	18.6	17.6	17.0	14.0	14.9
GAZİANTEP	9.1	8.7	21.3	20.7	17.2	12.3	10.4
MARDİN	9.9	8.0	17.2	17.0	17.0	14.4	15.7
ŞANLIURFA	9.9	8.3	18.8	18.9	17.7	13.3	12.7
SİİRT	10.0	8.2	18.2	17.3	16.3	13.8	15.6
BÖLGE	9.5	8.1	18.7	18.3	17.3	13.8	13.7
TÜRKİYE	9.2	10.6	30.4	21.3	13.5	8.2	6.4

(DİE, NSEN, 1985)

Görüldüğü gibi, Bölge düzeyinde hiç canlı doğum yapmayan kadın nüfusun oranı % 9.5'de kalırken, yalnızca % 8.1'i canlı doğum yapmıştır. Bu gruba 2-3 canlı doğum yapanlar eklendiğinde 3 ve daha az doğum yapanların oranı % 36.3'de kalmaktadır. Buna karşılık, 4-5 ve 6-7 canlı doğum yapan kadınlar yakın oranlarda (sırasıyla % 18.3, % 17.3 ile) birbirini izlerken, 8-9 doğumlular oranca % 13.8'e, 10 ve daha fazla doğumlular ise % 13.7'ye yükselmektedir.

Türkiye geneliyle karşılaştırıldığında, hiç canlı doğum yapmayanlarla 1 canlı doğum yapanların oranı Bölge'de yaklaşık olarak yinelenirken, canlı doğum sayısı arttıkça Bölge'nin verdiği oranlar, ülke geneline göre giderek yükselmektedir. Bölge'de 6-7 canlı doğum yapanların oranı Türkiye genelinden yaklaşık % 4, 8-9doğum yapanlar % 5-6, 10 ve daha fazla doğum yapanlar ise % 7.3 oranında daha fazladır.

Topluca özetlendiğinde, canlı doğum sayısı 5'in üstünde olanların oranı Türkiye genelinde % 28.1 iken, bu oran Bölge'de % 44.8'dir. Kısacası Bölge kadınlarının yarıya yakın oranı 6 ve daha çok canlı doğum yapmıştır.

Duruma iller açısından bakıldığında, doğurganlık oranının ilin gelişmişlik düzeyi ile ters orantılı olduğuve sözgelimi 5 ve daha çok doğum yapanların oranının Gaziantep'de % 39.5'de kalırken, Mardin'de % 47.1'e, Siirt'de % 43.8'e yükseldiği gözlenmektedir.

Yüksek doğurganlık en açık anlatımını, 12 ve daha yukarı yaşlardaki kadın nüfus başına düşen ortalama canlı çocuk sayısında bulmaktadır.

ÇİZELGE 7
Kadın Nüfus Başına Canlı Doğan Ortalama Çocuk Sayısı (1985)

(12 ve Daha Yukarı Yaşlar)

ADIYAMAN	5.4
DİYARBAKIR	5.2
GAZİANTEP	4.8
MARDİN	5.4
ŞANLIURFA	5.1
SİİRT	5.3
BÖLGE	5.2
TÜRKİYE	4.1

(DİE, NSEN, 1985)

Anlaşılacağı gibi, doğurgan çağdaki kadın nüfus başına ortalama çocuk sayısı Türkiye'de 4.1 iken, Bölge'de 5.2'dir. İllerin ortalamalarına bakıldığında, görece endüstrileşmiş ve kentleşmiş olan Gaziantep dışında, her ilde benzer oranlar yinelenmektedir.

Doğurganlığı en üst düzeyde kullanan Bölge'de, doğurgan yaştaki (12-49) kadın nüfusun son bir yıl içinde yaptığı canlı doğumlara bakıldığında, % 15.5'nin bir yıl içinde bir ya da daha çok doğum yaptığı saptanmaktadır (Çizelge 8).

ÇİZELGE 8
Son Bir Yıl İçinde Canlı Doğan Çocuk Sayısına Göre
Kadın Nüfus (1985)

(12-49 Yaştaki Evli, Eşi Ölmüş ve Boşanmış Kadın)

İller	Canlı Doğan Çocuk Sayısı (%) 0	1	2 +
ADIYAMAN	85.69	14.06	0.25
DİYARBAKIR	84.09	15.75	0.17
GAZİANTEP	84.45	15.33	0.22
MARDİN	83.22	15.55	0.21
ŞANLIURFA	86.10	13.69	0.21
SİİRT	82.93	16.88	0.19
BÖLGE	84.42	15.23	0.21
TÜRKİYE	88.96	10.89	0.14

(DİE, NSEN, 1985)

V- NÜFUSUN DEMOGRAFİK GÖSTERGELERİ:

Türkiye nüfusunun tipik demografik özelliklerinden olan yüksek doğurganlığa karşın ölüm oranlarının, özellikle çocuk ölümlerinin henüz yüksek düzeyde olmasından ötürü nüfus artış hızı bir ölçüde frenlenmektedir.

1989 Türkiye Nüfus Araştırması Sonuçlarına göre, GAP Bölgesi'nin içinde yer aldığı Bölge ile Türkiye genelinde kaba doğum, kaba ölüm, bebek ölüm hızlarıyla toplam doğurganlık oranı şöyledir (Çizelge 9).

ÇİZELGE 9
Nüfusun Demografik Göstergeleri (1989)

	Kaba Doğum Hızı (‰)			Kaba Ölüm Hızı (‰)			Bebek Ölüm Hızı (‰)			Toplam Doğurganlık		
	Toplam	Kır	Kent	Toplam	Kır	Kent	Toplam	Kır	Kent	Toplam	Kır	Kent
Bölge	37.2	37.9	35.7	9.6	10.0	8.7	79.5	84.9	67.3	5.7	6.1	4.9
Türkiye	27.7	29.4	25.9	7.8	8.5	7.1	62.3	71.3	51.6	3.4	4.0	2.8

(DİE, İstatistik Yıllığı (İY), 1990)

Görüldüğü gibi Bölge, kaba doğum oranı bakımından olduğu gibi, kaba ölüm oranı özellikle bebek ölüm oranı bakımından Türkiye genelinin üstünde değerler vermektedir.

Gerçekten kadın nüfusun son bir yıl içinde yaşını doldurmadan ölen çocuk sayısına göre dağılımına bakıldığında, özellikle Bölge'de 0-1 yaş grubundaki çocuk ölümlerinin Türkiye ortalamasının üstünde olduğu saptanmaktadır.

ÇİZELGE 10
Bir Yaşını Doldurmadan Ölen Çocuk Sayısına Göre
Kadın Nüfus (1985)

(12-49 Yaştaki Evli, Eşi Ölmüş ve Boşanmış Kadın)

İller	Ölen Çocuk Sayısı (%) 0	1	2 +
ADIYAMAN	98.62	1.32	0.05
DİYARBAKIR	99.04	0.95	0.01
GAZİANTEP	99.05	0.92	0.03
MARDİN	97.16	0.81	0.01
ŞANLIURFA	98.66	1.30	0.04
SİİRT	98.96	1.01	0.01
BÖLGE	98.79	1.03	0.03
TÜRKİYE	99.29	0.69	0.02

(DİE, NSEN, 1985)

Çizelgeden izlenebileceği gibi, son bir yıl içinde bir yaşını doldurmadan bir ya da daha çok çocuğu ölen kadın nüfus oranı, Türkiye genelinde % 0.7 iken, Bölge'de % 1.0'den yüksektir.

Yüksek doğurganlık, genç yaş grubunun özellikle 0-14 yaş grubunun nüfus içindeki yüksek payının sorumlusu olduğu gibi, bağımlılık oranını artırıcı bir etkendir.

0-14 yaş grubuyla 65 ve daha yukarı yaşlardaki nüfusun 15-64 yaşları arasındaki etkin çağdaki nüfusa oranı olarak hesaplanan bağımlılık oranı, çalışma çağında olmayan ya da bu çağı aşan nüfusun etkin çağdaki nüfus üzerindeki yükünü dile getirir.

VI- YAŞ BAĞIMLILIK ORANI:

Aşağıdaki çizelgede görüleceği gibi, GAP Bölgesi'nde 65 ve daha yukarı yaşlar için bağımlılık oranının düşük olmasına karşılık, 0-14 yaş grubu için bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının çok üstündedir (Çizelge 11).

ÇİZELGE 11
Yaş Bağımlılık Oranı (%) (1985)

İller	0-14 Yaş Grubu	65 ve Üstü Yaş Grubu	0-14 ve 65 + Yaş Grubu
ADIYAMAN	103.4	6.7	110.0
DİYARBAKIR	102.9	5.1	108.0
GAZİANTEP	86.0	6.1	92.0
MARDİN	117.8	6.4	118.0
ŞANLIURFA	101.1	5.4	106.6
SİİRT	114.4	5.0	119.4
BÖLGE	104.2	5.8	109.0
TÜRKİYE	64.6	7.2	71.8

(DİE, NSEN, 1985)

0-14 yaş grubu için Türkiye genelinde % 64.6 olan bağımlılık oranı, Bölge'de % 104.2'ye yükselirken, 65 ve üstü yaş grubu için% 7.2'den % 5.8'e düşmektedir. Toplam bağımlılık oranı ülke genelinde % 71.8 iken Bölge'de % 109.0'dur. Bölge'de bağımlılık oranının en düşük olduğu il Gaziantep'dir.

VII- NÜFUS ARTIŞ HIZI:

Türkiye nüfusu gibi, Bölge nüfusu da öncelikle yüksek doğurganlığa bağlı olarak hızlı bir artış eğilimi içindedir. Son sayım yıllarında bu oranda görece bir duraklama olmakla birlikte (1) genel nüfusumuz yine de yüksek bir hızla artarken, artış hızı kimi bölge ve yerleşimlerde ortalamanın da üzerindedir. GAP Bölgesi, Türkiye ortalamasının üstünde artış gösteren bölgelerden biridir. Bu artış özellikle göç yoluyla dışarıdan nüfus alan il ve ilçe merkezlerinde gözlenmektedir (Çizelge 12).

---

(1) 1950-60 yılları arasında yıllık % 30.0 dolaylarında artan Türkiye nüfusunun artış hızı, 1965'den başlayarak sürekli bir azalma eğilimi kazanmış ve 1980-85 arasında % 24.9'a yükselmekle birlikte son 5 yılda % 21.7'ye gerilemiştir.

ÇİZELGE 12

İl ve İlçe Merkezleri ile Bucak ve Köylerde Nüfus ve Yıllık Nüfus Artış Hızı (1985-1990)

İller	Toplam	Nüfus İl ve İlçe Merkezleri	Bucak ve Köyler	Artış Hızı (%) Toplam	İl ve İlçe Merkezleri	Bucak+ Köyler
ADIYAMAN	513.131	219.304	293.827	35.0	65.5	15.0
DİYARBAKIR	1.094.996	600.640	494.356	31.7	44.4	17.2
GAZİANTEP	1.140.594	821.127	319.467	33.0	46.2	2.7
MARDİN	557.727	249.032	308.695	25.9	42.4	13.5
ŞANLIURFA	1.001.455	551.124	450.331	46.2	60.5	29.9
SİİRT	243,435	110.139	133.296	12.5	38.4	-6.6
BATMAN	344.669	193.621	151.048	37.7	55.9	16.6
ŞIRNAK	262.006	125.264	136.742	39.0	107.3	-8.1
BÖLGE	5.158.013	2.870.251	2.287.762	34.2	52.3	13.6
TÜRKİYE	56.473.035	33.326.351	23.146.684	21.7	33.8	5.5

(DİE, GNS, 1990)

Çizelge incelenecek olursa 1985-90 yılları arasında GAP Bölgesi toplam nüfus artışı bakımından olduğu kadar, kent ve kır nüfusunun artış hızıyla Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Gerçekten, anılan dönemde Türkiye nüfusu için % 21.7 olan toplam nüfus artış hızı, GAP Bölgesi için % 34.2'dir. Bu artış, il ve ilçe merkezlerinde (Türkiye geneli % 33.8 iken) % 52.3, bucak ve köylerde (% 5.5'lik Türkiye geneline karşılık) % 13.6'dır.

Ancak Bölge'nin iller ve illerin kent ve kır kesimlerindeki nüfus değişmeleri bu ortalama artış eğiliminden anlamlı ayrımlar göstermektedir. Kıra oranla yaklaşık 4 kat hızla artan il ve ilçe merkezlerindeki nüfus artış hızına bakıldığında, bu hızın Şırnak (% 107.3), Adıyaman (% 65.5), Şanlıurfa (% 60.5) ve Batman (% 55.9)'da en yüksek iken, öteki illerde yaklaşık % 40 dolaylarında olduğu gözlenmektedir. İl ve ilçe merkezleri için nüfus artışı genel bir eğilim olmakla birlikte, bucak ve köylerin nüfusları değişik eğilimler göstermektedir.

Bölge illeri içinde kır nüfus artış hızı en yüksek olanı % 29.9'la Şanlıurfa, en düşük olanı ise % 2.7 ile Gaziantep'dir. Buna karşılık Şırnak ve Siirt illerinin kır kesiminde artış eksi olarak gerçekleşmiş ve anılan illerden ilkinin kır nüfusu % 8.1, ikincisi % 6.6'lık bir azalış göstermiştir (DİE, GNS, 1990).

Kısaca özetlendiğinde, GAP Bölgesi'nde kırsal nüfus artışı düşük düzeyde kalmakla birlikte, kent nüfusu Türkiye ortalamasının üstünde bir artış hızı göstermiştir. Yıllık % 3.4'lük bir artış hızının Bölge için öngörülenin üzerinde ve bölge kalkınması için engel niteliğinde bir hız olduğu söylenebilir.

Kentsel nüfusta gözlenen bu yüksek artış eğilimi, önemli bir bölümü ile yüksek doğurganlıktan ya da doğal artıştan kaynaklanırken, bir bölümüyle de nüfusun yerleşmelere dağılımında kent lehine beliren değişmelerden doğmaktadır. Başka bir deyişle, kentsel yerleşmelerin, kırsal yerleşmelerden iç göç yoluyla aldığı nüfus, kentli nüfusun artış hızında önemli bir rol oynamıştır.

VIII- KENT VE KIR NÜFUSLARININ PAYLARI:

1985 ve 1990 nüfus sayımlarına göre Bölge'deki kent ve kır yerleşmelerinin nüfus paylarını aşağıdaki çizelgeden izlemek olanaklıdır (Çizelge 13).

ÇİZELGE 13
Kent ve Kır Nüfuslarının Payları (%)

	1985		1990	
İller	İl ve İlçe Merkezleri	Bucak ve Köyler	İl ve İlçe Merkezleri	Bucak ve Köyler
ADIYAMAN	36.7	63.3	42.7	57.3
DİYARBAKIR	51.5	48.5	54.8	45.2
GAZİANTEP	67.4	32.6	72.0	28.0
MARDİN	41.1	58.9	44.6	55.4
ŞANLIURFA	51.2	48.8	55.0	45.0
SİİRT	39.7	60.3	45.2	54.8
BATMAN	51.3	48.7	56.1	43.9
ŞIRNAK	34.0	66.0	47.8	52.2
BÖLGE	47.6	52.4	52.3	47.7
TÜRKİYE	55.5	44.5	59.0	41.0

(DİE, GNS, 1990)